

Sludinajumus nem preti:
Jelgawā, Steffenhagena un behla drus-
katawas kantori, Kangihseru eelā № 20,
un H. Golza lga weifala, Leelaja eelā № 3,
Strečera namā, un Rīhgā, J. G. C. Kap-
teina lga grahmu hodi, Rēzekne Rīhgā
Leelaja Rehnīnu eelā № 10.

Makfa par fludinajumeem:
8 sap. par shku rassiu sindian; pahrtulsochana is sweschahui walodahm
par brihwu.

"Latv. Nw." war apostellet:
 Zelgawā: H. Golga lga weikala, Leelajā celā № 3, "Latveesdu Avischu" ekspedīzija. —
 Zeeppajā: Emila Voegedinga graham. bode, pēc tīrgus platscha; Sihmana Ruhjes graham.
 bode, Jaun-Zeeppajā, Bahnušča celā № 36. — Dauſlā: Steinla lga apiecelā un Ed. Drengera
 lga bode. — Talsfōs: J. Hiršmana lga un H. Towla lga graham. bode. — Kuldīgā: Vērd.
 Vesthornā lgu graham. bode. — Ventspili: R. Antimana lga graham. bode. — Dobele:
 J. Davidofslā lga un E. Valdrina lga bodes. — Saldū: Fr. Krūhmina lga graham. bode.

Fatmeeschu Almises.

74. gada-gahjumš.

Nibgā: W. F. Hācker drūtāvā, Palejas celā № 3; Hoerfchelmana lga grāmatu bōdē, Wehwēru celā № 6; J. E. G. Kapteina lga grām. bōdē, Ģētā-Nībgas Leelājā Tehnīku celā № 10. — **Gētīšē un ahrēmē:** Rudolfa Moſſes lga wijsas ekspedīcijās. — **Walmeera:** Trey'a lga grāmatu bōdē. — **Wallā:** M. Rudolfa lga grāmatu bōdē. — **Wef tam:** bee seen, mahzitajem — tillab Widsemē, fa ari Kursemē.

Ishak weenels nedela.
Malka, Telgawé fakemot:
par gadu 1 r. 50 f., par pušgadu 90 f.
Malka, pahc pastu pefuhrot:
par gadu 2 r., par pušgadu 1 r. 25 f.

Ekspedīzija:
Jelgavā, Š. Goliha iga veikalā,
Leelajā celiņā № 3.
Redakcijas adrese:
Jelgavā, Kangihseru celiņā № 21 B.

Baldones sehrn wannas.

25. Maija sahles bahdes sesona. Sehru, dumbru, Alrensburgas juhras duhau un zitu needewu vannas duhs, ta libds jidm, **barona v. Korff** bahdes namā un tifai uj bahdes ahrsta Dr. med. Gr. Biddera parakstīšanu dabujamas, kuram irodiba par bahdes eestihdi uſizeta.

Baroneces Barbaras v. Rorff
mentibas Juratoris Waldens

Lauku tsribfeiumi.

(See also)

(Czehhins.)
II.*)
Lauku isrihkojumu starpā ari teateris schim
brihscham eenem eeweħrojamu, ja — pat pirmo weetu;
ari tas schajōs laikōs flaitams par „modēs“ leetu,
jo wisur to peeprafa un wisi pehz ta kleeds un fauz.
To sarihko ne ween saweesigaš-, labdarigaš-, bseeda-

ſchanaas, ſemkopibas- un ſahtibas beedribas, bet ari privatpersonas, — wahrdu ſakot, katra, kas tik ween to ſpehj un prot. Teateri tagad tura par leelu tau-tas attihſtibas un iſglihtibas weizinataju, ta fa ta nekur nedrihſt truhkt. Tamdehſt ari naw nekahds brihnuns, gandrihs wiſos Latveeſchu laikraſtis beeſchi ween laſot pahrmeturus par iſglihtibas truh-kumu teem pagasteem, kurds nefarihko teaterus. — Sauzot un brehzot, wiſi „gruhtee laiki“ ir aismirſti, kuri zitadi ir laikraſtu korepondentu „ſahpju behrni“, kas teem gandrihs katra ſinojumā ja-atkahrto. Aismirſti, ka ſchis „leelais tautas iſglihtibas weizinatajs“ — teateris — tai maksā daudſ naudas un laika, kuru ſchim „modes behrnam“ jaſeedo. Aismirſti ari, fa teateris naw weenigaſis, nedſ ſwarigaiſis, nedſ lehtakaiſ Latveeſchu tautas iſglihtibas weizinatajs, fa to zek tik pahraf augsti, — fa wina noſihmi un ſwaru newaijaga pahrfpihlet. Schee karſtee teatera peekriteji, fa leekahs, aismirſuſchi, — waj, maſalaſ, naw apdomajuſchi, — fa bainižai, wezačem un ſkolahm lauſchu attihſtibas ſinā pirmā weeta, un la tikai tad naſk derig i laikraſti un grahmatas. Schee fungi man uenemis launā, ja es teateri noſihdu pehz ſcheem patlaban mineteem iſglihtibas weizinatajeem, t. i. pehdejā weeta. (Te turu par ſawu peenahkumu, zeen. laſtajeem iſſlaidrot, fa es ne buht ne-efmu teatera eenaidneeks; es labi atſiſtu wina noſihmi un ſwaru, bet pretojos tilai nepareiſajeem ſpreedumeem, kas ſchajā ſinā pec teatera karſteem draugeem un pahraf leeleem zeeni-tajeem — ihi ſakot, fanatikeem — pa daudſ dſki eefalnojuſchees, ta fa tee no teatera deen' un naſti domā. Katra tanteescha ſwehts peenahkums ir, ſakot pret ſchahdu nebuhschanu, lai teatera ſwars un no-

Gekams eijam taħkaſ, lai wiſpirms apzeram jaufajumu: „Waj teateris — ſewiſchi muhsu (Latveeſchu) — iſpildijs, un waj tas tagad iſpilda leeliskahs zeribaſ, fo mehs uſ winu likahm un leekam fa uſ iſglihtibas weizinataju?“ — Man ſchlect, la ſchajā ſinā eſam ruhli peewiluſchees un wehl tagad peewilamees; droſchi ween, beſ teatera nemas ne-atraſtumees uſ ſemaka iſglihtibas vakahpeena, neka mehs tagad eſam, jo uſ laukeem wehl maſ ir to, kuri no teatera ſmel pamahzibas preeſch dſhwes; maſ ir to, laſ no teatera mahzahs darit labu un fargatees no launa. Leelaka publikas daka teateri atron patiħ-ka mu lai k-a-kawekli, laſ teem ſagahdà ſreetnu iſſmeesčhanos un iſpreezačhanos. Waj reti japee-dſhwo tas, fa paſčā lugas tragifkajā weetā jeb ſlatā publika gahrdi ſmeijahs, it la winas preeſchā deewiſſin kahdi leeli joki noritinatos? Daudseem tas ween' alga, waj iſrahda jofu, waj behdu, waj ſlatu-lugu, — wini no taħm itin uelo nemahzahs, nedabon no taħm ne maſalo paſkuinaſchanu iſglihtibas ſinā. — Ja wehlamees, lai tauta no teatera ſmel-toſ pamahzibas preeſch dſhwes, un lai ta atſiſtu teatera ſwaru un noſihmi, tad mumis ja-iſpilda tas, fo augſhejahs rindas praſijs; zaur teateri paſchu to nekad nepanahkſim. Jo tas buhtu tik pat ſmeekligiſ un weltiſ ſtarbs, la, ja gribetum, lai behru, kutsch wehl nepaſiħst rakſtu-ſiħmes un wehl nemahf wahrdus faburtot, jan laſa kopā. Gluſchi tāpat muhsu „patrioti“ ſenak un tagad riħlojahs ar Latveeſchu tantu. Wiſpirms waijaga tantu iſglihtot, lai waretu teatera noſihmi ſapraſt, — zitadi wiſaſ puħles un leelā naudas ſumma, fo par teatereem iſdodam, pa welti. Un laudis iſglihtot preeſch teatera ſapraſchanas, naw wiſ eespehjamis zaur to, fa teateri

^{*)} *Slat. „Latw. Nw.”* 19. nummura.

Paspahne.

Pee pihlu ehdi na schanas.

Né, zif broschü un patstahwigi masahs pihlites
jan pels pa dihki apfahrt un ir tadshu tikai kopsch
laidarn un putneem dot baribu. Pateesi, ihsti pa-
tihkamis laika brihdiss!

Ists dimants.

"Nahz schurp, sehn," lahdz lungs Nu-Yorkā (Seemel-Amerikā) usšauza lahdam masam puifam, "nowiksé man sahbakus!" — Masais peenahža, fā taž nee sahbaču mikkstajeem heeschi mis uenoteefabs.

rihkojahs ar saweem knahblischeem, lai is uhbens is-
swejotu maises drupatschinas, kuras masà Annira
tahm peesweesch, eekams meita, eevehrodama sawas
kundses wahrdus, maso trakuliti zeeti tura pee rokas,
la lai wina kallu pahr galwu ne-eewelahs dihki
pee pihlitehm. Un zik smukas winas isssatahs
duhnu mihksajà, dseltenajà spalwu uswallâ! As ja,
tahdai pihku mahtei ir labu dalu weeglaki ar saweem
behrneem, uelâ zilwelku mahtei. Eif-ko pihlites is-
schikluschahs no olas, winas war jau street un
heko sawai mahtei us pehdahm pakal, — un zik
dauds naktis naw japoawada bes meega, zik dauds
deenu naw japoohlahs un jazihuahs zilwelku mahtei,
kamehr weenn no saweem behrneem dabon us pascha
kahjahn! Bik tur waijaga — nerimstoschi — schuht,
mosgat un pletet, eekams satra pihlite sawu uswallu
jau pilnigt gatawu atnesz lihdsä schajà pasaule!
Bet, sinams, kad smuka, masà pihlite isaugusi par
leelu pihli, tad wina mas ko behdâ par tehwu un
mahti, un tas, paldeews Deewam, pee zilwelku behr-
neem tadshu naw wis arweenu ta. Tee sna to
labaki un ne-aismirst tik brihs, los teem ir no sawas
mahtes. Waj ne ta, maso Annira? — Ir ihsli
patihkamä laika brihdîs, kuen masà meitene is pil-
sehtas lihds ar mahti nodsihwo pee „onfuka“ un
„tantes“ us semehm! Pilsehtä bija arweenu iluji
un rahmi ja-eet gaz eelas malu pa trotoarn, lai
nenahktu sem ratu riteneem, krei leelâ pulka braulâ
pa eelahm schurp un turp, un no dabas mahmulinas

Vehz manahm domahm, tas ja-eesahk no pascha gala, t. i. ar behru pareisu audsinaschanu. Wiseem Latweeschu „patrioteem“ pirmā kahrtā jaruhpejahs par to, fa wezaki sawus behrnuus audsinatu fristigi, tifumigi un tiflgi. Tahak teem jaruhpejahs par to, fa wezaki sawus behrnuus zaur skolahm wed pee ihstahs firds isglichtibas. Teem, fa „patrioteem“, tas jadara ne ween ar wahrdeem, bet wehl wairak ar darbeem, wezaleem pañneedot materialus lihdsellus, kuru scheem pehdejeem schim brihscham truhkst. Bes tam scho tautas „aplaimotaju“ usdewums buhtu, tautu, wairak nefä lihds schim, salstit pee Deewa nameem, kur tai yafsludina un mahza i hstu isglichtibu: skaidru Deewa wahrdu, wi sa s gudribas pamata likumus — tizibu. Beidsot scheem wiñreem buhtu ja-isplata tauta derigu laikrafstu un grahmatu laschana, t. i. tautai japañneeds derigi laikrafsti un grahmatas par wiñai masu atlhdzinajumu. Tahdeja di waijadsetu tantu sagatawot us teatera nosihmes spraschanu un zeenischanu. Ta fa tagab gribam tantu west pee isglichtibas, ta tikai kawejam un saudejam dahrgo laiku un welti istehrejam leelas naudas summas, kuras waretu leiderigakl un ar apmeerinoscheem panahkumeem tautas labā isleekat; ar to sawu nolułku — tautas isglichtoschanas smā — nepanahkst, — masakais nē, vehz tagadejeem apstahkleem spreeshot.

palihgi mehs ne-esam. Mehs nepaturam ne grascha no naudā! — „Tad juhs Dschehmam atdodeet wiſu?“ — „Tam buhtu jaſargahs, ja lahdū arastu, kaſ ſlimajam puikam ko atrantu!“ — Sahbaki bija gatawi; lunga eedewa ſehnam 25 kap., turklaht ſazidams: „Tu eſi labz puika, — paturi tu 10 kap. un dod to pahrejo naudu Dschehmam!“ — „To es newaru. Juhs eſeet Dschehma kunde. Schē nem, Dschehm!“ sahbaku wiſetajs ſazija, eedewa ſlimajam ſehnam naudu un bija projam — ſa wehſſch, lai pats ſew melletu lahdū fundi. — — Jhſis dimants! Sem noſkrautuſchahim drahnahym war ari ſilta, godiga ſirds pulstet.

nabadsneem un wahrgulitscheem, un teem, kaſ wineem darijuſchi labu, ſazihs; „Es eſmu bijis iſſalgiſ, un juhs eſeet manj ehdi najuſchi, es eſmu bijis ſlims, un juhs eſeet mani apmeklejuſchi. Ko juhs darijuſchi weenam noſcheem maneem wiſmasakajeem brahkeem, to juhs eſeet man darijuſchi.“ — Tad ari buhs leela iſbrihnishchanahs, — wehl dauds leelaka, nelā pee miņtahs ſkolotajas; bet ari tee no oteas yuſes ſazihs: „Ja, kab mehs to buhtu ſinajuſchi!“ — Bai Deewa mums palihds, mihiſais laſitajs, laipna laſitaja, ſa muhiſu iſbrihnishchanahs tad buhtu preziiga, un ne wiſ behdiga un iſſamijufi. Schajā

Bacata mantoinus.

Kahds wezs wihrs, kurech dsihwoja Amerikā un
ilgus gadus krahdams, labu naudas grafi — salo
20 tukfst. dolaru — bija saraujis, jutahs, ka wina
deenaas drihs buhs flaititas. Winsch tad ralstij
jaiweem radineekeem, ta seema esot preech durwim
un waj kahds no wiaeem to negribetu pabalstít a
kahdu naudas grafsti, lai to aissargatu pret bad
un saltumu. Neweens winam ne=athildeja ne puszh
plehsta wahrdina us wina luhgumrafsstu; tif wee
wina brahla meita, nabaga jaunawa, kurei fa flac
lotajai waijabseja nopolnit sawu deenischko usturu
atsuhtija tehwa-brahlim 50 dolaru, kureus ta bij
aistaupijsi. Bif leels bija winaas pahrsteigum
fad ta drihs pehz tam dabuja sinat, ka wina eso
no sawa tehwa-brahla eezelta par wina mantiba
weenigo mantineezi! Waj ne ta, fad to tee ziti buht
sinajušči? — Bet lai un buht, sinu kahdu wel
dauds bagataku, — Tas ari pee teewis jau scha
un tad reis peelauwejis — waj un fa nabadsinjs
waj ta wahrgulitis, un Tas reis aissrahdihs us scheer

— 7 —

Ne-apdomīgais kalejs.
Bija ne-apdomīgs kalejs, kas reis uš diweem
auksteem, zeeteem dīsels gabaleem duhschigi weeu dan-
ija un brihnijahs, ka ūchee, lai gan tos weleja ar
awu ūmago ahmaru, negrībeja saweenotees. Beidsot
vīzsch eedomajahs to, kas tadſchu bija galvenā
eeta, un to tam nekad newaijadseja aismirst, —
proti winsch cemeta abus gabalus ugusi, iehema
ad harlani nōdeguschnus ahrā, līka winsus weenu uš
otra, un pehz diweem waſ trim ūpehīgeem ūteeneem
ee bija ūakalti kopa. — Bet deewiſchlais Meisteris
ne-aismirst wiſ, ka ūchis laizigais, to, kas wiſspe-
cīgali waſjadsigs pēc darba. Arweenu wehl Winsch
gaur behdu waſ ūchliktiſchanas nguni ūafaſtijis
ſirdis un gatus. Žeefchanas ūabeedribā yadarija ūri-
tīgos aſti ūcezīneekus pastahwigus un ūpahriwaramus.
Bet ari mahjas masaja ūabeedribā muhsu Deewa kaleja-
uguns noder preefch ūſnīgakas saweenoschanas.

ka „mahlkslineeku“ luhpas kustahs, — bet tawahm ausim naw ta laime, bſirdet, ko kustoſchahs luhpas ſaka. Par ſaſeem 30 kap. waj puſrubli ne-eeguwi it nekahdu gndribu, — zik gudrs biji teateri eera-dees, tikpat gudrs paliki, no ta aifeijot. Ja bſirdi ſew preekjhā fehdoscho publiku ſmeijamees, tad neſini, ko darit, waj ari ſmeetees, waj raudat; jo tadſchu newari ſinat, lahda kuram ſkatitajam ta garſcha, — jo, ka jau teizu, daudſi mehdſ ſmeetees pat druhmakajā un nopeetnakajā brihbī, kur ſatram juhtigam zilwelam uſeet ſchaufchalaſ. — To apzerot, nahtlam pee jautajuma: waj tad lauku teateri iſ-rihktotajem nekahdā wihsē naw eespehjams, nolikt ſemakas ee-eijas zenaſ, jo winu „mahlſlu“ tadſchu newar tik augſti wehrtet. Mlan ſchleet, ka wini to war gan, un tas wineem ja war, — teateri tadſchu neteek ſarihktoti, lauſchu iſ ſu hſchanaſ deh්, bet — ka wini ſarihktaji paſchi ſaka — tautas iſgлиhtoſchanas labab. Minetahs teatera ze-naſ nekahdā ſinā neſa-eetahs ar tautas turibū, — maſakais ar ſemkopju turibū nē, kuri pa leelakai dalai ir tee, kaſ lauku teaterus apmekle. Mo ku-reneſ gan lai ſemkopis ſaraufch tik daudſ naudas, ko par teateri ween iſdot?! Un ja wiſch negrib bſirdet pahrmeturus, ka ziti winu ſauz par ne-iſ-glihtotu, tad winam taſ wiſadā ſinā Jadara. Zah-dejadi teatera iſrihktaji ſatru waj ſpeeftin ſpeefch uſ plaschu, iſſchkehrdigu dſihwi. Ka Jums, zeen. Iaſitaji, leekahs: waj ta naw iſſchkehrdiba, ja nama tehwſ, ſam wehl ir fahdi 5 gimenes lozelli, apmekle teaterus, fur tam ſatru reis, par ee-eiju teateri ween, jaſamalſa maſakais pahris rubku? Kur tad

wehl isdewumi par ballehm, kuru pehz teatera israhdehm nefad nedrihkf istrnht?! 10 waj wehl wairak rubku tè ifeet it weegli. Un ja nu tahds nama tehw̄s ar 5 behrneem — teiksim — 6 reis par gadu apmelle teateri, tad winsch ari zaur to palizis par 60 lihdj 100 rubku nabadsigals! Waj tas naw drusku pa fahku preefsch scheem laikeem?!

— Tamdeh! no teatera isrihkotajeem wisadā sīnā japařa, lai tee ee-eijas zenač ewehrojami pamaſina, kas teem weegli isdarams, ari sawus teatera isdewumus pamaſinot. Newaijaga tikai, teatera mehginajumus noturot, tik dauds naudas isdot par reibinajoscheem dsehreeneem, neds ari pehz israhdehm ſarihkot balleš, preefsch kam waijadsgs par dahrgu naudu nemt muſiku. Ari naw waijadsgs teektees pehz leeleem teatera eenehmuumeem, bet starp eenehmuumeem un isdewumeem eeturet lihdßwaru. Za tautas labā laut ko dara, tad nebuhs tai lukt par to ſamakſat ar dahrgu naudu. Za uſ tautas iſglihtoschanas rehēinumu gribam pildit tikai ſawas keſhas, tad ne buht newaram ispelnitees tautas aplaimotaju wahrdi, bet turpreti topam par tautas zirpejeem, waj, ſa weenkahrſchaki ſaka, par tahs riheku rahwejeem. Bet lad ſchahdi tituli muhſu godkahribai nedob labu apleezibū, neds mums ir par ſewiſchku godu, tad lai daram to, kas tautai pateescham naht par labu, un kas to aplaimo. Muhſu pehznahzeji par to muhſu nöpelnus godam minehs un muhſu wahrdi un darbi tifs eeralſtiti. Latweeſchu tautas wehſture ar ne-iſdſehſchameem burteem. Tamdeh! ſchigli rokas pee darba, jo ir jau patiſ pehdejais laiks, — tauta muhſ jau gaida.

Bādōmi teefas leetās.

34. jautajums: Man ir vēlēlis pēc notara
sarāftīts us 200 rubleem, bet vēlēla dwejēs ir
miris, ne-atsīhdamis nesahdas kustamahs mantibas,
tā tik ween dīmitas (eepirkta) semneeku mahjas,
kuras, suams, buhtu dauds waikā wehrtas, nekā
vēlēla parads. Par mahju mantineeku ir apsti-
prināts nomireja wezakais dehls, kursch leedsahs man
paradu mafkat. — Tad nu luhdsu: Waj manam
vēlēlim buhtu tahds spehks, tā, wina peedstīhscha-
nas dehl, mahjas tītū pahrdotas wairakholischānā?

3.

Atribilde: Jautatajs war suhbset welkela de-
weja mantineekus. Kahdas eerunas schee war zelt
pret suhbfbu, un waj schihs eerunas ir likumigas,
to, sinamis, nesinam. Ja jautatajs ar sawu suhbfbu
teek zauri, tad winsch war luhgt, lai paradu peedsen
no mantineeku mantibaš, — sinamis, ari no mah-
jahm, un schihs liit vahrdot.

35. jautājums: Kur un kā ir obligācija uz
semneku mahjahmi taisfama, un zīk dahrga ta tisnahē
uz 300 rubļiem, ar wišu apstiprināšanu pēc kre-
vostnodaļas? P. Pr.

Atbilde: 300 rubļu leelaš obligācijas pagātawoſchana, apstiprinātā un foroborazija jautajam maffabš apmēram 15 rubļu.

No afsrsemefum.

Wahzija. Tagad, kur Wahzu tautas weetneeku sa-eima (reichstags) žawus darbus beigusi un tilusi flehgta, winas ūchi gada darboschanos vahrspreeschot, wiſas partijas un winu laikrastti iſſakahs, ūta gandrihs it neka nāw panahkuſi. Dauds gan tīžis rumats, bet nekas paſtrahdats; jo gandrihs wiſi wal-dibas preeſchlikumi (kuru starpā ari likums pret poſtitaju partijahm) tiluschi atraiditi, bes ūta winu weetā ūo zitu, waj labaku buhtu iſgudrojuſchi. — Aiswinu nedel' firſts Bismarks atkal tīžis apmekleis un apſweizinats no 3000 valibneeku leela pеeſriteju pulka, kas bija atmahkuſhi no Schleswig-Holsteinas.

Anglija. Afganistanas tronamantineeks šchim
brihscham usturahs Londonē, kur atbrauzis, tehnici-
neni Wiktoriju apmeklet, kas aīswinu ķestdein ūvi-
nejuši ūawu 76. dīsimuma deenu.

Franzija. Nijwinas nedekas festdeena un isgah-
juscho pirmdeen, ta tab weselas diwas deenas, tau-
tas weetneku sapulze bija jo dsihwas debates par
weenu leetu, kura Franzijas parlamentā lihds schim
bijusi pawisam neparaasta, proti par Schihdeem.
Schihdu pretineeki, kuru skaitis vēhdejā laikā ari
Franzijā leeliski peenehmeeš, prassja ministereem,
ko tee domajot darit, lai tauta us preekschu tiku
labaki issargata no Schihdu pahrswara un issuhls-
schanas, ka par veemehru tas notizis zaur Panama
fanala akziju sabeedribu, zaur kuru krisiteem wai-
raf nekā 200 milj. rublu tikuschi issrahpti. Wal-
dibas eerehdau leela data esot Schihdi u. t. j. pr.
Pirmajam runatajam sahlot, wišleelakā tantaš weet-
neku daļa isgahja ahrā no sahles, zeredami, ka
Ilausitaju peetrushktot, runatajs apstahschotees. Bet
tee bija wihiusches. Dažhi Schihdi tak newareja
zeest klušu; tee atbildeja ar pahrmetuemeem un jo
rupjeem wahrdeem, — un nu mutes kautiņsh eesah-
fahs, lāhds tur reti tiziš pedsishwots, un kas wil-
fahs jauras diwas deenas. Sinams, ka tam nebija
nelahba sevišķa panahkuma; jo ministeri, ihti ne-
mot, it nela ne-atbildeja, un tikai nodeewojahs, ka
ne-esot Schihdu kalpi. Tomehr Schihdu pretineeki
(antisemit) ir deewsgan apmeerinati, tamdekl ka
teem tak reis isdewees, leelā, atflahtā sapulzē fawas
domas schajā leeta issazit.

Italija. Jauno tautas weetneeku wehleschanaas gandrihs pabeigtas, un jau tagad war fajit, ka waldbas jeb ministereu prezidenta Krišpi'a partija pilnigi uswarejuši; jo no 508 lihds ščim eewehle- teem weetneekem 321 ir wina peekriteji, — tikai 148 ir wina pretneekli un 39 naturahs ne pec wee- naas partijas.

Bulgarija. Stambulows lai naw dabujis paži un neteek ijslaists ahrā no Bulgarijas, lai gan wal-diba pee tam newar dibinates us nekādā likumiga pamata. Waldineeks, prinjis Ferdinands, kam tāgad leeta buhtu ja-ijschķir, lai tāhdai nepatihkamai kļismai ijsbehgtu, pats ajsbrauzis projanti us ahrse-mehm.

Riht-Ufija. Nihna, meeru lihgstat, gan apfoli-
jusi, leelo un bagato Formosas salu atdot Japanai,
bet tomehr Japanai to wehl naw dabnhusi; jo salas
eedsihwotaji rihlojahs, wifem spchkeem Japaneeschu
eenahkschanai pretotees, un nolehmuschi sawâ starpa,
yalikt par patstahwigu republiku, un par winas pre-
sidentu eezechluschi lihdschinitigo Nihneeschu guberna-
toru. Japaneeschi domâ, — un kâ leekahs, tâ ari
pateesi ir, — kâ republikas nodibinaschana un isslu-
dinaschana ir tikai no Nihneeschueem isgudrotti stiki,
lai tâ mineto salu apaksh zita wahrda waretu pa-
turet jeb, masakais, Japanai to ne-atdot. Nihna
isleekahs gluschi newainiga, fazidama, kâ winas sawu
apfolihschanu ihsildijusi. Lai Japanai vanemot For-
mosas salu; winas tam ne buht nepretojotees. Kâ
telegrafs sno, Japanas kara spchki ar fugeem jau-
tur aiss anfuschi, un drihs gan dabujsim dsirdet no
jaunahm, asinainahm Japaneeschu laujahni un us-
warahm.

Seemel Amerika. Isgahjuscho otrdeen ahrleetu ministeris Walters Greshams miris.

No eeksfchsemehm.

No Pehterburgas. Walsts frajškaſes bija no-
gulbidi ſchi aade 1. Januari 235 milj. 500 tubkſt.

guidītī ūchi gada 1. Janvarī 335 milj. 500 tuhkti. 990 rubļu no 1 milj. 654 tuhkti. 892 noguldītājēm. Pehrņajā gadā noguldījumi pawaīrojusches par 37 milj. 441 tuhkti. 546 rubleem un noguldītāji par 245 tuhkti. 938 zilwekeem. 1. Janvarī 1895. gadā bijusches 3190 krahjskaes līhds ar winu sāru-krahjskaehm, kas no Augstā Krooa eerihsotas. No tām ir Pehterburgā 21, Mašlava 17, walstibankas krahjskaes 740 un pasta krahjskaes 2412. Augschā peeminetais skaitis sīhmejahs weenigi uz Krooa krahjskaehm, bet ne wiš uz tām krahjskaehm, kas pilsehtās un uz semehm tagad ari Kreevijā ir leelā skaitā, un kur dauds naudas noguldīts. Finantschū ministerija eesneeguši walsts-padomei apspreeest jaunus likumus (statutus) par walsts krahjskaehm. — Preeskā semneku semes atpirkšanas līhds ūchi gada 1. Februārim bijis aizdots 891 milj. 123 tuhkti. 560 rubļu, un atpirktahs semes leelums bijis 33 milj. 39 tuhkti. 625 desetinas. Ūchi atpirktā seme peeder 9 milj. 159 tuhkti. 620 rewijsjas dwehselehm un 111 tuhkti. 415 tā ūtītēm fainmekeem. — Visās isglihtotās walstis isdara reisu reisahm lauschnu skaitischana. Kreevijā bija beidsamā lauschnu skaitischana pēz pabeigta Šrimas kara, 1857. gadā. Domā, ka sen gaidīta lauschnu skaitischana taps isdarita ūho ruden'. Statistiskā zentralkomiteja preeskā tam vairākīgās preeskādarbus jau esot pabeiguši; esot tikai jaftahda pamahziſchana skaititājēm un janodruku skaititāju kahrtis. Izbewumi preeskā ūhls lauschnu skaitischanas sneegschotees gandrihs līhds 4 milj. rubļu. Preeskā skaitischanas aprehēlinati 74 tuhkti. zilweku, un bes teem 5781 zilwels, kas skaitischamu usraudīhs un wadihs, lai wiſs notiktu kahrtigi un pareisi. Kas pee skaitischanas nedotu vairākīgahs

No Maskawas. Kahda labbariga lundse dahwinajusi 4000 rublu, lai ar to naudu samaksatu nabadsigeem studenteem preekschlaßjumus (kolegijas).
No Jaroslawas. Scho pawafar' kahdas aufstas

deenas wałarā us Małkawas Jarosławas bęsjszela,

wersti no Jaroslawas, dselsszeka sarga mahjiaā eenahk 2 seewinas, kād pats sargs aissahjis, sawu zeka gabalu pahrluhkot; no aufstuma drebedamas, tahs luhdsahs sarga seewai, lai laisch istabā fasilditees. Sarga seewa tahn tuhlit atwehl, eet istabā, un faka, lai tik kahpjot us krahfni, tur wareschot it labi sawus nosaluschos lozekkus issildit. Abas seewinas ari tuhlit ee-eet istabā un kahpj us krahfni. Sarga seewa, wehl ahrā kō padarijuši, ari eenahk istabā, un reds, ka abas nosaluschahs seewinas kahpi no krahfns semē, — tomehr nu wairā naw seewinas, bet pahrwehrtuschahs par kreetneem tehwineem, kuri sainmeezei tuhlit it beslaunigi noteiz, ka ne-efot wałas, ilgi silditees, un lai schi tuhlit atdobot sawu naudu. Sainmeeze, nobihduſees, atbild, ka esot nabaga kaubis, un tamdehl nelaħdas naudas ne-efot. Laupitaji, netizedami, kō sainmeeze faka, to faseen, ar lalatu tai aissbahsch muti, to paſweesch pagulte, un fahl paſchi wiſas malinas wandit, pēhz naudas melleħdami. Weenu no masajeem behrnineem, kas fahl brehkt, weens no laupitajeem fakar aif kahjinahm, un to, gax seenu treekdams, nošt. Laupitaji, 12 rublus naudas dabujuschi, manahs behgt projam, — bet pee durwim tos fateek sargs, kas ari tik-kō mahja pahrnahjis. Sargs, manidams, ka naw labi, tuhlit weenu no tehwineem fakar un notura zeeti, — bet laupitajis, kam walejs nafis bija rokā, tad-fchu, sargam roku pahrgreſſdams, israhwahs un — abi laupitaji aissbehg, ta ka wehl tagad naw dabuti rokā. Abi wezaki apraud sawu maso miħluliti, kam zaur fleplawu roku fawa jaunā dſħiwibina bija ja-nobeids. — Jaroslawas tabakas fabrikants

Dunaiws no Mas-Skeewijas leek atsuhtit tabakas lapas, un tahs ifstrahdadams, atkal us wisahm pusehm iſſuhta, labi pahrdobams. No faweeim zelojumeem tirdsneezibas barishchanas pirmahs klasses wagonā mahjās braukdams, winsch reds, fa tur wehl sehsch lāhds bagatt gehrbees lungs, ar lo winsch fahl farunatees. Sarunajotees, tabakas fabrikants

manā, ka tas ir kahds bagats tirgonis, kas brauz
us Jaroslawu pee Dunaiwa tirdsuezibas darifchanās.
Abi pastiūschees, ir preezigi, ka weens otru newil-
schus atraduschees. Kahdu stundu braukuschi, tirgo-
nis sahl ar Dunaiwu lihgt us kahdu partiju tabakas,
kur pehdigi abi ari weenojahs. Jaroslawā abrau-
kuschi, tirgonis grib weesnizā pahrgulet nahti, bet
Dunaiws to latpni usaizina pee fewis sawā mahjā.
— Wehl japecmin, ka, lihgstot, tirgonis tuhlit Du-
naiwam 5000 rubku usdewa us rokas. — Tirgonis
labyraht peenehma usaizinajumu. Winsch, lä lee-
kahs, ir pateesi bagats; jo mahju laudim, lä su-
laineem, dwornikam u. t. t., winsch jau wakarā
eedob satram 5 rubkus dseramahs naudas. Waka-
rinas paehduschi, sweschais tirgonis ee-eet sawā
cerahditā lambari; bet winsch juhtahs newehels, lam-
deht wairak reisu ifeet hwaigā gaisā, proti dahrsā
un pagalmā, un neweens no mahju aplaspotajeem
ne-eiwehro bagato apdahwinataju. Dunaiws, no rihta
uszechlees, gaida sawu weesi, bet newar saguidit.
Winsch eet raudsit wina lambari, un reds, ka ari
gulta naw aistikta. Dunaiws sahl manit, ka ne-
buhs labi; steigschus tas aiseet us sawu kabinetu, apran-
dsit sawu naudas skapi, kreu walar wakarā tilai
weegli bija veeslehbis, un tirgonis ari to redsejis.
Tur nogahjis, winsch nu reds, lä kritis smalka bleh-
scha nagobs; jo naudas skapi atrodochā nauda, lihds
100 tuhlest. rubku, bija beigta, un neweens nebijā
manijis, blehdi aiseijot. — Lä tad pee Dunaiwa
peepildisjahs salams wahrdē: „Kas lehti tiz, tas
peewilts luhst.“ J. Leepa.

Warschawā bija ūchi gada 1. Janvari 535 tuhft. 968 eedūhiwotaiji. Bes ſcheem tur bija 37 tuhft.

968 eebjihwiaji. Beij jigeem-tai vija 31 tukch.
332 kara wihri, kas Warschawā nometinati. Tā
tad tur bijis pawisam 573 tuhkf. 300 dwehseklu.

No Schagares. Doti dihwainis notikums īcēit
bijā japeedīhwo Matja mehnescha pirmajās deenās

ar kahdu Schihdu puiku, kram mehle un pa dala
kreisä roka un kahja bija atnemitas. Schihdu puika,
15 gadu wezs, jau wairak nela gadu dsjwoja Schag-
garé pee Schihdu kurneeka un mahzijahs kurneeka
amatä. Pee tam winam ari, fa jau daschdeen' mah-
zeckim, waijadseja isnehsat pastesleto un pagatawoto
kurneeka darbu pa Schagari un winas apkahrti.
Pehdejo reiss Markus pahrnahza mahjäss ne wiß no-
wakares, bet pullsten 10ds no rihta; jo winsch bija
nakti pahrgulejis pee kahda sawa attahkaka rabi-
neeka, kresch dsjwoja werstis trihs no Schagares.
Mahjäss pahrnahzis ar tukshahm rokahm, bes luhdsja
panemta kurneeka darba, puifa nofchdahs pee galda;
mahjeneeki isbrihnijahs par Markus agro pahrnah-
schau un domaja, fa winsch jau wißt no Meistera
eedoto gatavo darbu ir isnehsajis pa snamahni weet-
ahm. Bet Markus stuhrgalwigi zeeta kusu. Pee
puikas peegahja wina meisterene un aizinaja to pee
ehschanas, — bet Markus zeeta kusu, kahla pee
wifas meejas drebet un azis nejaukt bolit, tihi fa
ahrprahtings. Kad ari pats meisteris peegahja klah,
Markus fratija galwu, it fa gribedams ko teilt, het
nekas ne-isnahza, — winsch tikai wahji aurdeja.
Sehnu eenesa gultä un prasija, kas winam notizis.
Israhdijahs, fa schis ne ween saudejis walobu, het
fa winam pa dala atnemitas ari kreisä roka un
kahja. „Waljaga west pee dalteria,” kurneeks peh-
bogi atgahdajahs. Sehns palozija galwu, fa ir ar
to meera, un zaur sihmehm rahdiha, lai padodot pa-
pihri un sihmuli. Kad winsch prasito bija dabujis,
Markus ar dreboschü tolku opmehram usrafstija pa
schihdiski sekosho: „Nakti pahrguleju pee sawa ra-
bineeka, ne tahlu no Schagares. Kad schoriht, ta ap
pullsten Geem pamodos, tad mans rabineeks aif-
gahja uß sinagogu Schagare, un ari es taisijos eet

projam, winam pakat. Neleelajā preefschnaminā, pee paſchahm durwim, tad patſaban gribēju kerteeg pee llaika, no kreisahs vusē manā preefschā ifzehlahs balts tehls, tihri kā mironis palagā. Winam nebija ne roku, ne kahju, un ari galwas es winam neredſeju. Spoks man tuwojahs un ne wiſai ſtipri man eegrūhda kreisajōs fahnōs. Kleegt es newareju, jo tad jau biju ſaudejis balſi, — nokritu turpat preefschnaminā bes ſamanaſ pee ſemes. Tahtak wairs ueka ne-atminu. Neſinu, zit ilgi tur biju ſaulejis, — atmodos tikai uſ eelas; mani tureja kahds wezitīs." — Uſ Schaukeem nowests pee ahrſteem, ſehns wineem jaur ralſtu to paſchu iſſtaidroja. Markus aſmiga, un tad tur ap Geem waſkarā atmodahs, tad wiſch wareja jau drufku runat; wiſch ſtingri paſtahweja uſ tam, ka spoks wiſu eſot gruhdis. Markus palika Schaulōs pee ahrſteem 3 deenas, pehz kam wiſch jutahs daudſ labakſ. p. s.

Pee Rehwales nodomats eezelt ahrprahrtigo eefſahdi, kur buhſhot telpas preefsch 900 ahrprahrtigeem. Diwas fundes dahlwinajuschaſ preefsch ſchihs eestahdež 30 tubkſt. rubku.

Widseme

No Rīhgas. Prečekā Rīhgas ostaš buhwes
Augstā Waldiba atwehlejusi 7 milj. 600 tuhkst. rublu.
— Rīhgas Domes bāsnīzā no Rīhgas prah-
westa Gaehigens'a 30. Aprilī teologijas kandibas
Wilhelms Blutte eeswehtits par palihga mahzītajā
pee Tornakalna Lutera bāsnīzā. Schihs draudes
mahzītajās, Paulschena lgs, slimības dehl, aissbrauts
us trim mehnēscheem us ahriemehm. — Tīrīs uz
We lanēs draudes zitreisejās mahzītajās,
Pohrta tehws, nomiris naktī us 20. Merzu. 22. Meržā
winsch apglabats Rīhgas Domes draudes kapbs.
Nelaikis gandrihs 40 gabu sawu draudst uszītigi
kopis. Nespehžības un wahjuma dehl, winsch prečekā
diweemt gadeemī sawu draudst atstahjīs, nomiesdamees
Rīhgā, tur pawadit sawas wezuma deenas. — —

Pee Rihgas patrimoniala apgabala peeder: Kat-lakalna, Maš-Zumprawas, Olaines (pee luras pē-bejā laikā ari Beerini peeweenoti), Bikeru, Dreilim, Strasdu, Beberbeķes, Pīnku, Annas un Salaspils pagasti. Šo apgabalu ar wina 10 pagasteem man gadījahs šo pawaſar' tuwaki apstaigat, un tāpej tagad waru par ūhejieni felosho vafinot. Šīm-jotees us pēnas awoteem, jaſaka, ka pee Pīnkene-keem leelakee eenehmumi rodaħs zaur peenta pahrofchanu Rihgā; tē art nodarbojahs ar latizu swieju Bab'esarā, — bet tagad tas tē tapis aisleegts. Olaines un ari zitu apkahriejo pagastu fainmeelu leelakā dala tē tirgojahs īapat ar peenu un ari wehl ar sweestu, šo prezī gan Felgawā, bet wiš-wairak Rihgā pahrdodami. Tomehr gan wehl mo no wineem tē to eeweħro, ka eenejigu veena un sweesta fainmeezibū tad tik war peekopt, kad top gahdats art par bagatigu un wiſu gadu zauri wee-nadā daubsumā gowim vafneedsamu baribu. Tahdu peenu, kahds schim brihscham tē pa leelakai dalai top rasħhots, war pilfeħta pahrdot tikai masakturigai strahdneelu kahrtai par semakahm zenahm; turigalee, wairak iſlepusħee Rihgseneekti neleetā tahdu plahm peenu no laužineekeem, bet to miħkalt nem no Rih-gas moderneezibahm, kahdas tē schim brihscham jau 2 atrodahs. Pa seenu tē zitti fainmeeki tirgojahs art ar malku, to pa kubik-aſsim eepirkdam i un tad pa wesinnejem pat 1 rubl. 50 kap. liħds 2 rubl. 50 kap., pat liħds 3 rubl. Rihgā pahrdodami. — Moluhkojotees us mahju eepirkħannu, tē eeweħrojams wijsirms Olaines pagastis. Schis pagasts hastahw

is 60 faiinneku mahjahm; no schihm jau panemias us eepirkshamu 28 mahjas un 32 wehl palikuschaas us renti. Gepehrlamahs mahjas nomaksajamas 38 gadobs; lk gabus jamatsa 6 proz. paradu delbejschānat un 5 proz. us parādā atstahtahs naudas summas. — Rihgas pilsehtas ekonomijas walde bija vēhdejā laikā pamanīusi, ka dauds Olaines rentes faiinneku, kureem bija pеefschirkas plaschas plawas, bija eefahluschi lopu skaitu aisevenu wairak pama- stnat un išnemt leelatu tirgoschanos ar seenu, jaunlo pеe wineem mehslī laukeem eewehrojamī sahla masinates. Schis eemesls, ka ari daschi ziti, māceto ekonomijas waldi pamudinauschi, Olaines rentes mahjas jo projam farihsot eepirkshanai. Tilo ari eewehrois, ka tee faiinneki, kuri sawas mahjas jau dashus gabus senak eepirkuschi, bija wijsawu faiinnezibū pazehluschi us eewehrojamī augstaku pakahpeenu, nela pahrejee rentineeki. — Pīns pagastā, kura wehl wijs faiinneki, bes pahra mācumēem, ir rentineeki, tagad mahju eepirkshana ari jau sahlupees. Scheem faiinnekeem bija līdzī pagahjuscheem Jurgeem Rihgas ekonomijas walbei vijis jasaka, wajwini grib eepirk sawas mahjas. Kas to apnehmahs darit, tam nu ir gada laikā ja-eemaisā desmitā dala no mahjas wehrtibas, rentes rubli par 25 rubleem aprehkinajot. — Īapat jau ar Annas pagastā eefahlaus semneelu mahju eepirkshamu. — Runajot par basnizas peekopschanu, jasala, te Bikereeschī — Rihgas patrimoniala apgabala — ir vēhdejā laila parahdijuschi wisjaukalahs sihnes no sawas ūzienības un koydarbibas draudses dsīhwē. Pee Bikeru basnizas vēhdejā laikā gehrbambara telpas tiluschas paleelinatas, basnizā ūlditaju krāhīns, vrekschlogi un jauka altara bilde tiluschi eegahdati, un eelscheene tapuji kreetni uslabota un jaulahm krāhahm isglefnota. Pagahjuscho ruden' Rihga, Scharlotes eelā, jaunais Bikeru mahzītaja dsīhwolkis ar ehru eeswehtīamo jauneku sahlt tapa gataws. Bikeru draudse, kura ir sahdi 2500 lozelku, schahdai basnizas peekopschanai upurejusi wairak nela 600 rubku, tos labprāhtigi famesdama; pahrejais pabalts

